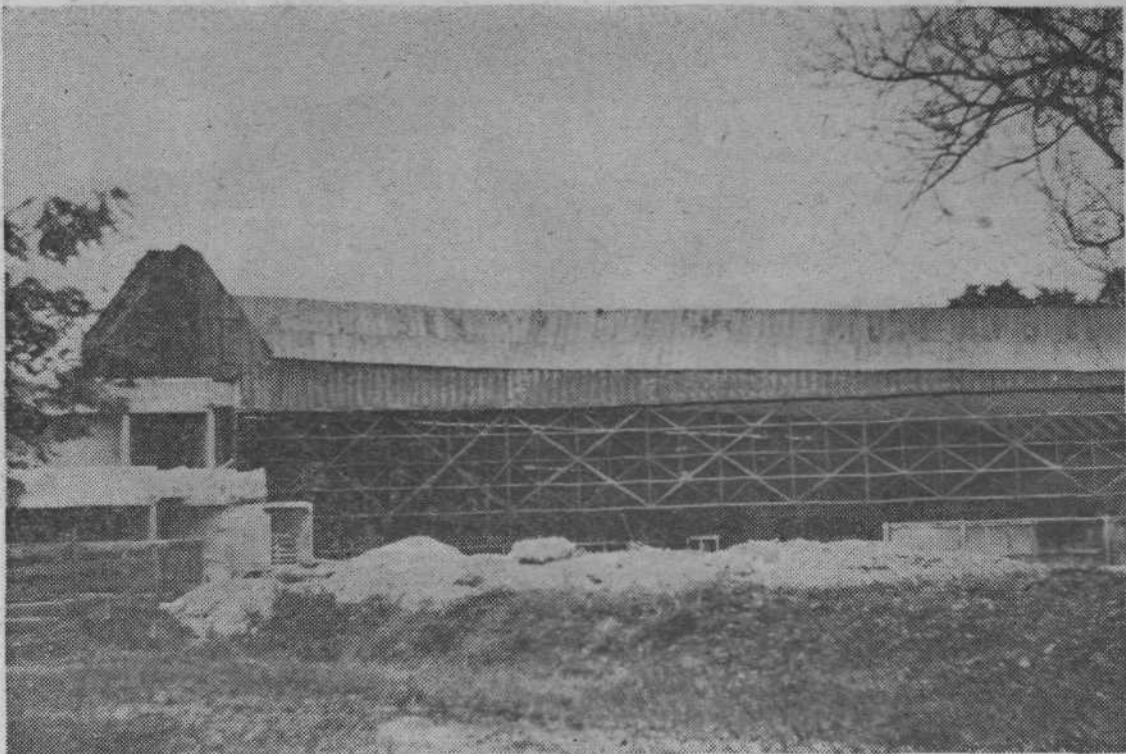

Centralno kopališče Tivoli je že pod streho.

Bazen v Tivoliju

Kopali se bomo kasneje

Med krošnje tivolskih dreves se je skrili nov bazen, ki se mu uradno reče Centralno kopališče Tivoli. Dasiravno ga ne bo videti tako daleč kot dvorano svetovnih prvenstev, bo prav toliko v ponos našemu mestu. Pravzaprav lahko samo čestitamo projektantom, da jim je uspelo tako skriti objekt tolikšnih dimenzij, kot je novi bazen.

Spomnimo se, da je bilo pred gradnjo bazena na njegov račun izrečenih precej hudih in pikrih besed, češ da ne sodi v Tivoli. Nasprotniki predvidevajo (in sedaj dejanske) lokacije so bili proti temu, da bi zaradi bazena padla drevesa in bi se skrčila tivolska zelena površina. Zahtevali so, naj se poišče ustrežnejša lokacija.

Zasajene so bile prve lopate in hrup se je poleg. Kako so se duhovi pomirili, smo povprašali inž. Borisa Kristančiča, direktorja Zavoda inž. Stanke Bloudka, ki nadzoruje gradnjo centralnega kopališča. Tako je odgovoril:

»Duhovi so se pomirili, postopek pa je bil zelo demokratičen. Dejstvo je, da je bazen izredno uspešno vkomponiran v svoje okolje. Tudi moje mnenje je, da morajo biti športni objekti v zelenju. Zelo pomemben faktor za športni objekt pa je njegova dostopnost. Ravno dostopnost pa je z lokacijo v Tivoliju najbolj zagotovljena. Bili so predlogi, naj bi kopališče gradili na obrobju mesta, vendar so ob argumentiranem soočenju s to lokacijo propadli. Res je, da je bilo zaradi bazena treba podreti osem ali devet dreves, od katerih pa je bilo eno suho, drugo pa na poti, da se posuši. V zameno za drevesa, ki so padla za tivolski bazen, pa smo zasadili nekajkrat večje število mladih dreves na parkirišču, ki leži tik ob novem kopališču. Debla dreves, ki so zdaj znotraj plotu, ki ograjuje gradbišče, pa so zavarovali celo z deščicami, da jih ja ne bi poškodovali.«

Bojazen pred podražitvami

— Se je pri gradnji kaj zataknilo, ali poteka po načrtu?

»Pri rokih se zatika. Prej ni bilo nekaterih materialov, zdaj primanjkuje delovne sile. Iz-

vajalec del, gradbeno podjetje Tehnika, je poslalo svoje delavce na Kozjansko, kar pač ni bilo predvideno. Seveda to ni njihova krivda. Tudi mi to razumemo, saj gre vendar za solidarnostno akcijo! Bojimo se le nepredvidene zamude, saj nam izkušnje pričajo, da vsaka časovna zamuda prinaša višje cene na trgu gradbenega materiala in s tem prekoračenje stroškov gradnje. No, sedemdeset odstotkov gradnje je že opravljene.«

— So sedanji stroški nadproračunski? Gradbeni material se je dražil tudi med gradnjo?

»Investitorju, skupščini mesta Ljubljane, pošiljamo redna poročila. Podražitev se seveda bile, vendar zaenkrat nismo prekoračili proračuna. Vrsto podražitev smo ukanili z notranjimi rezervami. Naj pojasnim to s primerom. Prvotno je bilo projektirano, da bi bil ves bazen obdan s ploščami. Kasneje smo del ploščic zamenjali z gumo. Tako smo privarčevali, ne da bi kvaliteta bistveno trpela.«

— Kolikšna je vrednost centralnega kopališča?

»Celotna investicija znaša 6,5 milijarde starih dinarjev. Ker meri kopališče blizu deset tisoč kvadratnih metrov, stane torej kvadratni meter okrog 650 starih tisočakov. Vemo, da stane kvadratni meter stanovanjske gradnje že blizu petsto starih tisočakov, torej je naša gradnja, ki je precej zahtevnejša od stanovanjske, še relativno poceni.«

— Kdaj bodo prvi kopalci zaplavali v novem bazenu?

»Po pogodbi bi morala biti otvoritev že ob koncu tega leta. Zdaj jo planiramo za konec prihodnjega marca.«

Samopostrežni frizer

— Kaj vse bomo našli v centralnem kopališču?

»V njem bosta dva bazena. Večji bo meril 33 krat 21 metrov in bo namenjen občanom ter kvalitetnemu plavalnemu športu. Njegova zmogljivost bo okrog 400 ljudi v uri. Manjši bazen bo meril 16 krat 8 metrov in bo namenjen predvsem šolskim otrokom in učenju plavanja. V posebnem oddelku bo-

do savne z manjšim bazenom. V kopališču bodo turške kopeli, inhalacijske savne. Pa telovadnica. Pa bowling...«

— ...Avtomatsko kegljišče, bi rekli bolj pravilno slovensko?

»Ne. Je sicer nekaj podobnega, ampak ni povsem isto. Bowlinga v Ljubljani še nimamo, ta bo prvi. To je tipično rekreacijsko kegljanje, za množice. Bowling je tako kegljanje, da je primerno od kratkohlavnih obiskovalcev do starih. Čeprav je res, da so tudi v bowlingu že pričeli tekmovali. Vsekakor pa ostaja manj zahteven od kegljanja. Tam moraš biti že precej izvežban, da zadeneš kegelj, bowling je manj zahteven.«

— Bo ob vsej vodi v kopališču tudi kaj tiste za grlo močit?

»Bo, privoščili si jo boste lahko v restavracijskih prostorih. Potrudili se bomo, da bodo cene dostopne. Pa v mladinski klub boste tudi lahko pokukali. Tu naj bi bil družabni center, kjer bi med vsemi družabnostmi prednjačil ples. Tivoli je razdeljen v dve programske zaključene enoti. Severni del je namenjen aktivni rekreaciji, južni del je klasičen park. K športni rekreaciji pa sodi tudi ples.«

— Menim, da boste s tem razveselili mnoge mlade in manj mlade Ljubljance. Kar slišim jih, kako pravijo: to je tisto, kar je Ljubljani doslej manjkalo. Zdi se mi, da kani te razkriti še kakšno novost, ki nas čaka v tivolskem kopališču?

»Novost v Ljubljani bo tudi na pol samopostrežni frizerski salon. Tam bodo aparati s strokovnim vodstvom, veliko pa si bodo gostje lahko sami naredili. Ideja je nastala ob razmišljanju, da bo vsak, ki bo prišel v bazen, po kopanju potreboval nekaj osebne nege, še zlasti ženske. Podobno, torej na pol samopostrežno, bo ob frizerskem salonu delal tudi kozmetični salon. Za delno samopostrežbo smo se odločili ob zavesti, da sta frizer in kozmetičarka draga, pa bi bilo privlačno, ko bi te usluge nekako pocenili. Mislim, da bo program centralnega kopališča v Tivoliju dovolj kompletno zajet.«

V. J.

Kaj gradimo v Centru

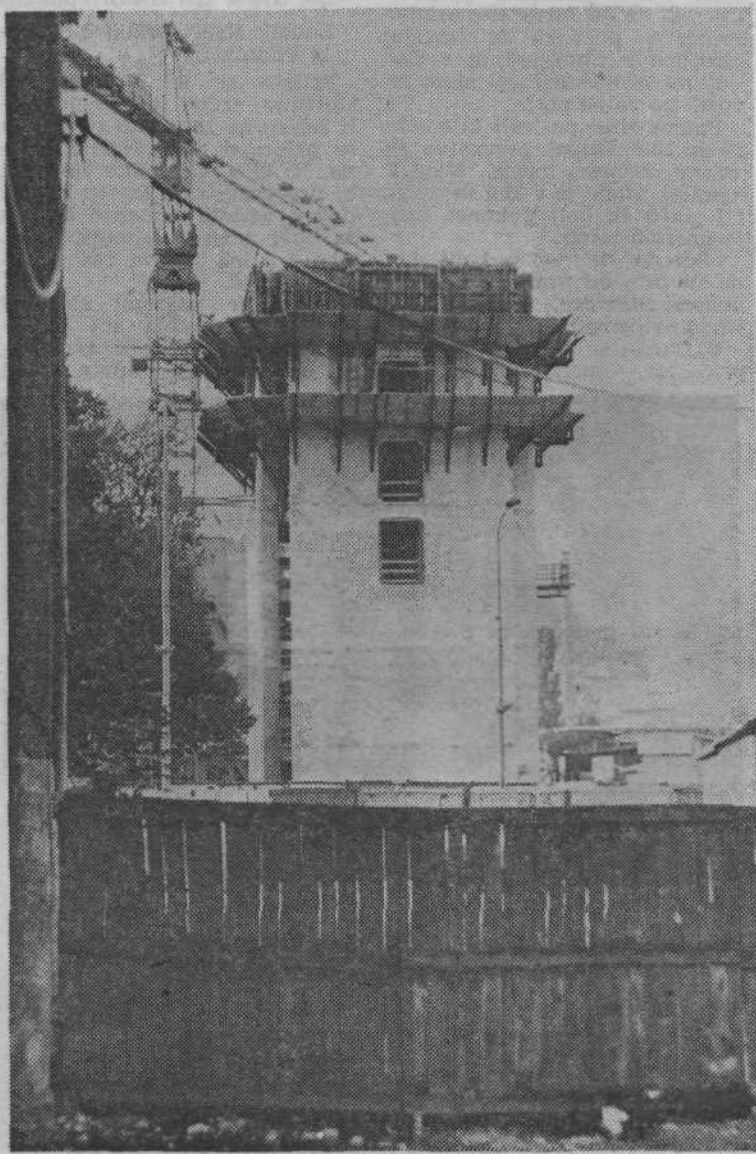
Beton do železa palača

Najprej si predstavljajte površino naše občine (te površine resnično ni toliko, da bi se z njo lahko bahali). Potlej si zamislite, da ne bi bila v vsej občini nobena cesta zaprta zaradi razkopavanja, da ne bi plotovi z nobenega pločnika zrinjali pešcev na cestišče, da vam ne bi na delovnem mestu in doma poleg avtomobilov in druge motorne navlake parali živcev kompresorji, bagri in vrtni svedri. Na ta način si lahko poljubno naprej zamišljate to in ono. Ko si vse to zamislite in razmislite, naj vam bo jasno kot modro nebo, da je to utopija brez primere. Vse tisto, za kar naj bi rekli, »kakor da ni«, namreč je in to nam je že več kot vsajeno v zavest. To, da v centru rastejo nove zgradbe, nikomur ne zbuja posebne pozornosti, mimo njih hodimo tako, da jih skoraj ne opazimo več. Ko je znanec zvedel, da bo imela stolpnica na Bavarskem dvoru šestnajst nadstropij, je rekel: »So pa ti arhitekti tudi zajci: kaj si sploh ne upajo kakšno malce višjo stavbo skup spraviti?« Torej tako: šestnajst nadstropij ni nikakršna višina. Dobremu starem nebotičniku pa so tako rekli, ker se je za takratne pojme »neba dotikal«.

Koliko časa je prostor med Dvorčakovo, Titovo in Prešernovo cesto ograjen s plotom, ne vedo niti graditelji. Pred časom pa je izza plotu pričel kukati betonski objekt, ki je zdaj že krepko zrasel. Ob tabli z osnovnimi podatki o gradbišču je še tabla, ki ponazarja videz bodočega poslovnega centra na Bavarskem dvoru. Precej stolpnic bo tu, zdaj pa gradijo šele prvo. Graditi so jo pričeli letošnjega marca. Stopnišče bo komunikacijsko jedro z dvigali in stopnišči, Segal bo šestnajst nadstropij visoko in tri kleti globoko, vmes pa bo prtiličje. Enako visoka bo stavba ob stolpiču. Njena posebnost je ta, da bo namesto betonske imela jekleno konstrukcijo. Oskrbela jo bo mariborska Metalna, še ta mesec pa jo bodo pričeli montirati. Rasla bo precej hitreje kot stolpič z betonsko konstrukcijo, tako da bosta januarja obe zgradbi hkrati pri vrhu. Seveda če ne bo prehud mraz prekrizal gradbenikom načrtov. Če bo temperatura padla pod minus pet stopinj Celzija, potlej tudi dodatki ne preprečijo zamrzovanja betona in bo pač treba čakati na otoplitev. Kupec še ni znan, gradbeno podjetje Tehnika gradi za tržišče. Za nadaljnjo gradnjo poslovnega centra bo treba prestaviti kolektor na sredo Titove ceste, na Prešernovi pa postaviti nov kolektor. Za obe zapori so že zaprosili pristojne organe za soglasje. Titova cesta bo najverjetneje zaprta takoj zatem, ko bodo končali dela na Ajdovščini. Ob kolektorju bo podhod, ki bo iz bodočega poslovnega centra

BAVARSKI DVOR

V tem zapisu vam bomo skušali prikazati samo večje gradnje v občini. Precej gradimo, zares. Če bomo kaj pomembnejšega prezrli, vas lepo prosimo, da nam pogledate skozi prste.

Komunikacijski stolpič na Bavarskem dvoru.

Vertikale na Ambroževem trgu.

peljal do Ko-ra bara. V podhodu bodo tudi trgovine.

VVZ ANE ZIHERL

O imenitnem vrtcu na Resljevi cesti smo se pogovarjali z vodjo gradbišča inž. Vilijem Štukljem. Gradnjo investirata skupščina občine Ljubljana Center in sklad ljubljanskih občin pri TIS, opravlja pa jo gradbeno podjetje Gradis. Vzgojno varstveni zavod bo sprejel štiristo otrok. Po pogodbi bi moral biti vrtec dograjen že 25. julija letos, dejansko pa bo šele 20. novembra. Svečana otvoritev bo najverjetneje ob dnevu republike. Sedanjí VVZ so pričeli graditi lani julija na mestu, kjer je prej stal stari VVZ Ane Zihelove. Malčki so ta čas, kar gradijo novi vrtec, gostje v drugih prostorih, predvsem šolskih. Letos pa tudi niso sprejemali novih otrok v varstvo. Torej bodo starši s tega konca resnično veseli teko pričakovane otvoritve. Kje so vzroki zakasnitve pri gradnji? Dvajset dni zastojev je »podarila« redukcija električnega toka, štiri mesece so znesle zamude pri instalacijskih projektih in pa precej dodatnih del, ki jih pogodba ni predvidevala. Vrednost gradbenih in obrtniških del tega objekta je milijarda in 800 milijonov starih dinarjev. Predpis o gradnji zaklonišč je pričel veljati lani aprila. Ta dodatna gradnja pa pomeni dodatnih 600 starih milijonov. Zaklonišče bo dograjeno kasneje, predvidoma do prihodnjega maja. Dotlej naj bi bil tudi dokončan bazen s premičnim dnem in dimenzij 10 krat 5 metrov. Vrtec bo imel tudi svojo telovadnico in veliko kuhinjo. V zgradbi bo 24 igralnic, ki bodo povečane z balkoni.

Na vogalu novega VVZ Ane Zihelove, kjer se stikata Resljeva in Čufarjeva cesta bo Gradis gradil za tržišče petnadstropno stavbo.

STANOVANJSKA STOLPNICA NA TABORU

Na uradni tabli ob vhodu na gradbišče piše lepo z velikimi tiskanimi črkami, da tu gradijo stanovanjsko stolpnico za samske delavce, da je investitor stanovanjsko podjetje Dom, izvajalec pa gradbeno podjetje Tehnika. Od tega popolnoma drži le še slednja trditev. No, brez razburjanja, pojdemo lepo po vrsti.

Ideja, da bi tu gradili stanovanjsko stolpnico za samske delavce je vse bolj terjala svojo realizacijo. Njeno realizacijo so terjale prošnje samskih delavcev in delavk, ki so želeli priti v že obstoječo stanovanjsko stolpnico na Taboru. Ko so to prvo stolpnico za samske delavce zgradili, je bil celo problem nove uprave, kako dom napolniti. Za takratno povpraševanje je imela stolpnica celo preveč prostora. Pa se je hitro to razmerje med povpraševanjem in ponudbo obrnilo na glavo. Zdaj je stanje tako, da uprava doma na Taboru sploh ne sprejema prošenj za sprejem, saj bi bil to odvečen posel. Prostora v domu kratkomalo ni. Da bi rešilo ta problem, se je stanovanjsko podjetje Dom odločilo za gradnjo še ene stolpnice za samske delavce. Uspelo mu je pridobiti nadvse ugodno lokacijo: nasproti že obstoječe stolpnice.

Gradnja je stekla, pred zaključkom pa so se krediti izčrpali. Stolpnico so prevzele Klinične bolnice za svoje osebje. V stolpnice bodo vselili predvsem medicinske sestre, saj jih doslej niso mogli dobiti v zadostnem številu prav zategadelj, ker jim niso mogli zagotoviti ustreznega bivališča. V novi stolpnici, visoki dvajset nadstropij, bo prostora za 292 stanovanj (če prištejemo še manjši prizidek med novo stolpnico in starim dijaškim domom). Vselitev bo še ta mesec.

Vsekakor lahko sprejememo dejstvo, da bo tako rešen stanovanjski problem medicinskega osebja, samo s polnim odo-

bravanjem. Ob tem pa ne gre pozabiti, da bo treba rešiti stanovanjski problem množice samskih delavcev iz drugih poklicev. Kako in kdaj bo mogoče rešiti to pereče vprašanje, ostaja odprto. Vsekakor pa je to problem, mimo katerega že na začetku svojega dela ne bo mogla stanovanjska samoupravna interesna skupnost.

DOM UPOKOJENCEV NA POLJANAH

Predvidevajo, da bo dom upokojencev na Poljanah dograjen okrog novega leta. Lahko bo sprejel 130 oskrbovancev (prvotno je bilo predvideno 75 oskrbovancev) pretežno v lepih dvoposteljnih sobah z balkoni. Seveda pa bo še naprej ostal že obstoječi dom upokojencev Poljane, ki je delovna enota doma upokojencev Center. Svet zavoda je že pripravil komisijo, ki bo naredila izbor oskrbovancev iz vse Ljubljane. V komisiji so vse občinske socialne službe ter predstavniki ljubljanskih društev upokojencev in zveze borcev.

Precej časa je viselo v zraku finančno vprašanje gradnje tega doma. Sredstva so zdaj zagotovljena, predvsem s pomočjo občine, ki je najela nove kredite, s ponovnim prispevom pa se je izkazal tudi sklad za urejanje stanovanjskih zadev upokojencev pri republiški skupnosti za invalidsko in pokojninsko zavarovanje.

Direktorica doma upokojencev Center Marjeta Bele nam je nadalje povedala:

»Pripravljamo tudi gradnjo domov upokojencev v Šiški in za Bežigradom. Načrti so že narejeni, niso pa še zbrana vsa finančna sredstva, potrebna za začetek gradnje. Manjka še približno tretjina sredstev, ki naj jo prispevajo ljubljanske občine. Te pa se ne morejo dogovoriti med seboj glede lastnega prispevka. To naj bi uglasil družbeni dogovor, ki pa nastaja že predolgo. Nova domova je pa nujno potrebno graditi, saj sta več kot potrebna. Upokojenci imajo navsezadnje pravico do oskrbe tudi iz minulega dela. Domovi upokojencev bodo urejali veliko problemov, upravičili pa se bodo takrat, ko bo dom upokojencev postal družabno središče tudi za tiste upokojence, ki niso njegovi oskrbovanci. Domovi bodo v Ljubljani morali prevzeti to nalogo. Tu pa se pojavi vprašanje kadra. To je vprašanje, s katerim se bodo že na začetku svojega delovanja morale spoprijeti občinske samoupravne interesne skupnosti socialnega skrbstva. Življenje v domu teče polnih 24 ur. Domove bomo mogoče zgradili, vendar kader ni ustrezen tretiran, tudi po samoupravnem sporazumu ne. To je treba popraviti, sicer se nam utegne zgoditi podobno kot bolnišnicam: objekti so, kadra ni. Pri nas je treba delati ponoči in ob praznikih. Kljub temu ima snažilka v Metalki ali v Nami za sedem do osem rdečih stotakov višjo plačo od naše sestre. Pa ni treba snažilki niti za praznik v službo niti noči prebiti na delovnem mestu. Kadra nam primanjkuje zato že zdaj. Problem, ki je zdaj udaril Klinične bolnice, je tudi naš: nimamo rešenega stanovanjskega vprašanja — ker nimamo stanovanjskega fonda, nimamo personala. Vzporedno z novimi objekti bi morali graditi tudi stanovanja za delavce. Ker nam primanjkuje kadra, je ta, ki ga imamo, preobremenjen, ker je to delo psihično in fizično naporno, zato je fluktuacija velika. Če bi hoteli dvigniti osebne dohodke, bi morali dvigniti ceno oskrbnega dne, potlej bi pa bili kregani. Takle je ta »začarani« krog.«

Stolpnica za osebje kliničnih bolnic na Taboru.

RAČUNALNIŠKI CENTER

Na Moše Pijadejevi ulici sta zdaj dve veliki gradbišči. Dela pri RTV centru gredo že h koncu, novo gradbišče pa je za kinom Sloga. Tam grade center za avtomatsko obdelavo podatkov s poslovnimi prostori republiške skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Priprave za gradnjo so stekle avgusta in septembra, gradilo bo gradbeno podjetje Tehnika. Pogodba jih zavezuje, da opravijo to gradnjo v 16 mesecih. V drugi fazi gradnje pa bodo podrlí še stavbo na Trgu OF, kjer je sedaj trgovina Ona On. Med centrom za avtomatsko obdelavo podatkov in Domom JLA bo zrasel nov hotel.

Stavba, ki jo sedaj gradijo, bo imela deset etaž. Ker bo klimatizirana, bo čisto zaprta, steklena, fasada bo obešena. Skozi stavbo bo pod arkadami speljan prehod za pešce. Omeniti velja, da stoji nova stavba delno tudi na sedanjem cestišču. Z njo bo Moše Pijadejeva ulica ostala vseskozi slepa (v tem delu), prehoda na Trg OF torej ne bo več. Republiška skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja je izbrala to lokacijo predvsem zaradi bližine Avtobusne in železniške postaje. Omeniti velja tudi to, da je odgovorni vodja inženiringa dipl. ing. gradb. Janez Gorišek, ki je skupaj z bratom znan po konstrukciji zadnje planiške velikanke.

STOLPNICE ABC

Prva stolpnica je že zrasla, stolpnici B in C pa še bosta. Stolpnica A bo zgrajena že čez nekaj mesecev, tečejo pa že tudi priprave za gradnjo preostalih dveh stolpnice. Stare stavbe ob Poljanski cesti do Rdeče hiše so že izpraznjene, pred gradnjo pa jih bo treba še podreti.

Te stolpnice gradi gradbeno podjetje Grosuplje za tržišče. V stolpnice bodo stanovanjski in poslovni prostori. Če ne bo večjih zastojev, bo vselitev v stolpnico A 30. aprila. Zdaj de-

lo nekoliko kasni, kar za kakšen mesec zamude je nastalo zato, ker ni bilo dobiti belih ploščic. To so že rešili, saj je bil dovoljen intervencijski uvoz. Stolpnica A je dolga dobrih 45 metrov, vanjo pa je vgrajenih okrog sedem tisoč kubikov betona. V višino se dviga trinajst oziroma štirinajst nadstropij, pod pritličjem pa sta dve kleti.

GEODETSKI ZAVOD

Geodetski zavod SRS gradi svoj poslovni objekt na Saranovičevi. Na mestu sedanje gradnje je prej stal lesen objekt, ki je tudi spadal k temu zavodu. Geodetski zavod se je odločil za investicijo predvsem zato, ker se njegovi oddelki zdaj nahajajo na več različnih koncih Ljubljane, kar zelo moti uspešno in učinkovito delo. Uprava in projektivni biro sta zdaj v gradu na Kodeljevem (Koblarjeva), raziskovalni inštitut in kataster komunalnih naprav sta na Viču na Cesti na Brdo, fotolaboratorij in aerosnemanje sta na Kristanovi, ostali oddelki kot fotogrametrija, računski center, kartografija in topografija ter osnovna dela pa na Streliški. Vse to bo julija prihodnje leto vseljeno v to novo stavbo, seveda če bodo dela še naprej potekala brez vsakršnih zamud. Trenutno je to menda edino ljubljansko gradbišče, ki ne ve, kaj je to zamuda.

Gradbena dela, ki jih izvaja gradbeno podjetje Tehnika, so celo nekoliko pred planom.

Graditi so pričeli letos januarja. Objekt je sestavljen iz nižjega, širšega in stolpnicega dela. Širši del bo imel štiri etaže (klet, podpritličje, pritličje in nadstropje). Ta del zavzema vso parcelo, ki je bila Geodetskemu zavodu na razpolago. Stolpnici del pa bo štel osem etaž. Ta objekt ima betonski skelet s fleksibilnimi tlornimi površinami. S tem so dosegli možnost maksimalnega spreminjanja tlornih razporeditve v katerikoli etaži. Predelne stene so montažne ali jih sploh ni.

V. J.